

Inhoud

Namibië – woestijn en worst	8
Namibië als reisbestemming	10
Je reis plannen	12
Tips voor rondreizen	16

Land, volk en cultuur

Namibië in het kort	20
Natuur en milieu	22
Economie, maatschappij en politiek	42
Geschiedenis	48
Jaartallen	64
Maatschappij en dagelijks leven	66
Kunst en cultuur	70

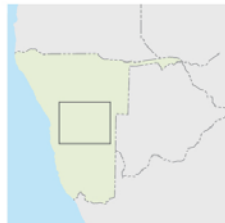
Reisinformatie

Reis en vervoer	76
Accommodatie	84
Eten en drinken	88
Sport en activiteiten	91
Feesten en evenementen	93
Praktische informatie van A tot Z	95

Onderweg in Namibië

Hoofdstuk 1 – Windhoek en omgeving

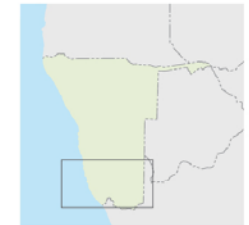
In een oogopslag: Windhoek en omgeving	118
Windhoek	120
Stadswandeling	120
Actief: Op de fiets door Township Katutura	130
Excursies vanuit Windhoek	134
Daan Viljoen Game Park	134
Door het Khomashoogland naar de Bosuapas	135
N/a'an ku sê Lodge & Wildlife Sanctuary	135

Actief: Khomashoogland Hiking Trail	136
Auas Game Lodge	138
Gocheganas	139
Penduka Crafts Centre	139
Okapuka Ranch	140
Düsternbrook Guest Farm	141

Hoofdstuk 2 – Het zuiden

In een oogopslag: Het zuiden	146
Van Windhoek naar Keetmanshoop	148
Rehoboth	148
Hardapstuwmeer en -natuurreservaat	149
Mariental	152
Over de C 19/C 14 naar het zuiden	152
Keetmanshoop en omgeving	155
Kokerboomwoud	156

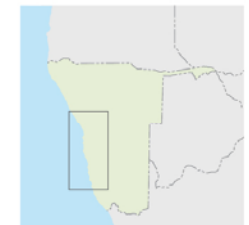

Het diepe zuiden	158
Fish River Canyon	158
Actief: Wandeling door de Fish River Canyon	164
Langs de Oranjerivier	166
Ai-Ais/Richtersveld Transfrontier Park	168
Langs het Sperrgebied naar het noorden	170
Actief: Mountainbiken op Klein-Aus Vista	172
Fish River Lodge	174
Van Aus naar Kolmanskop	175
Spookdorp Kolmanskop	178
Actief: Trip naar het Sperrgebied	180

Lüderitz en het Lüderitzschiereiland	184
Lüderitz	184
Actief: Boottocht naar Halifax Island	191
Uitstapje naar het Lüderitzschiereiland	192

Hoofdstuk 3 – De Namib

In een oogopslag: De Namib	196
In en rond het Namib-Naukluft Park	198
Geschiedenis en regio's	198
Dierenwereld in het Namib-Naukluft Park	199
Vanaf Lüderitz	200

Je reis plannen

Planning van je reis

Bij de volgende reisplanningen is rekening gehouden met reizigers die over voldoende tijd beschikken.

1. Windhoek en omgeving

Windhoek is beslist de gezelligste en meest overzichtelijke hoofdstad van Afrika. Vanwege het kleine tijdsverschil met Nederland en België heb je geen last van een jetlag en dus kun je kort na de landing al een wandeling door de grootste stad van Namibië maken. In en om Windhoek is een aantal lodges te

Cultuurtip

Natuurtip

De hoofdstukken in deze gids

1. **Windhoek en omgeving:** blz. 117
2. **Het zuiden:** blz. 145
3. **De Namib:** blz. 195
4. **Geraamtekust en Damaraland:** blz. 251
5. **Waterberg Plateau en Etosha Pan:** blz. 279
6. **Kaokoland:** blz. 311
7. **Noordoost-Namibië, Victoria Falls en de Okavangodelta:** blz. 337

vinden, met direct contact met wilde dieren, geweldige overnachtingsmogelijkheden, verzorgde restaurants en uitzicht op grandioze landschappen. Bovendien is de stad een paradijs voor liefhebbers van traditioneel Afrikaanse kunstnijverheid. De bezienswaardigheden van de stad liggen op loopafstand van elkaar. Topattracties zijn de Christuskirche, het historische fort en de hoofdstraat met karakteristiek Duitse gebouwen. De georganiseerde Township Tour door Katutura maakt een bezoek aan Windhoek compleet.

Windhoek

Düsterbrook Guest Farm

Goed om te weten: Windhoek behoort binnen de in deze gids beschreven regio's tot de veiligste metropolen van Afrika. Toch doe je er goed aan bepaalde voorzorgsmaatregelen te treffen (zie blz. 110 en verder).

Tip: een bezoek aan Joe's Beerhouse maakt een bezoek aan Windhoek helemaal af. Avontuurlijke gastronomie staat in deze zaak hoog in het vaandel. Sinds jaar en dag een begrip in Windhoek.

Tijdschema

Windhoek	1-2 dagen
Excursies in de omgeving	3 dagen

2. Het zuiden

Deze regio lokt met landschappelijke en culturele attracties, van de kokerboombossen bij Keetsmanhoop tot het Spergebiebied bij Lüderitz en Kolmanskop. De combinatie van de geïsoleerde ligging van de stad en de Duitse architectuur heeft bijna iets naargeestig, vooral als de nevel boven de Atlantische Oceaan in het stadje hangt. En daartussen liggen het grensoverschrijdende Ai-Ais/Richtersveld Transfrontier Park en de Fish River Canyon, de op twee na grootste kloof op aarde. Hier strekken zich ook twee woestijnen uit, de Namib aan de kust en de Kalahari met zijn rode zand.

Uniek in deze regio zijn de door mythen omgeven woestijnpaarden.

Spookdorp Kolmanskop
Lüderitz

Kokerboombos
Fish River Canyon

Goed om te weten: tussen Aus en Lüderitz loopt door een prachtig natuurgebied een aantal ongeasfalteerde secundaire wegen: de Nama Padloper Route. Deze route is geschikt voor reizigers die iets meer tijd hebben.

Tip: overnachten in het schitterend ingerichte Cañon Roadhouse.

Tijdschema

Fish River Canyon	2 dagen
Lüderitz/Kolmanskop	2-3 dagen

3. De Namib

De reusachtige rode zandduinen van Sossusvlei zijn de belangrijkste landschappelijke bezienswaardigheid van Namibië. Dit schouwspel wordt zelfs nog fraaier als de Tsauchab River eens in de paar jaar de zandvlaktes voor de duinen in gigantische meren verandert. Naast zandduinen liggen in de Namib ook uitgestrekte rolsteenvlaktes met een verrassend soortenrijke flora en fauna. In deze regio ligt bovendien het grootste beschermde natuurgebied van Afrika: het Namib-Naukluft National Park. Aan de oostkant van het park ligt het grootste particuliere natuurreservaat van Afrika: het NamibRand Nature Reserve. Hier vind je de mooiste tentenkampen en lodges van Namibië. Aan de Atlantische Oceaan waar je jezelf opnieuw in Duitsland. In Swakopmund zijn namelijk bier van de tap, varkenspoten en *Schwarzwälder Kirschtorte* te krijgen. Om deze calorïenbommen te lijf te gaan, kun je in het stadje een groot aantal avontuurlijke sporten beoefenen.

Sossusvlei
Sandwich Harbour

uit Zuid-Afrika. Mooie, intieme binnenplaats. Filetsteaks N\$ 151 (250 gram), N\$ 175 (350 gram), hoofdgerechten N\$ 80-120.

Populaire Italiaan – Sardinia Blue Olive 7: 47 Independence Ave., tel. 061 22 56 00, Facebook: Sardinia Blue Olive, ma., wo., do. 9-22.30, vr., za. 9-23, zo. 9.30-22.30 uur. Italiaans restaurant in de City, waar ze goede pasta en pizza's en de beste espresso en cappuccino van heel Windhoek serveren. Soms erg druk en lawaai-erig. Hoofdgerecht circa N\$ 80.

Winkelen

Nieuwe shopping mall – The Grove Mall of Namibië 1: Frankie Fredericks Drive, tel. 061 24 36 03, www.thegrovemallofnamibia.com, Facebook: The Grove Mall of Namibië, ma.-za. 9-19 uur, zo. 9-17 uur. Het grootste winkelcentrum van Namibië met 126 winkels, restaurants en bioscopen.

Grootsteeds winkelcentrum – Maerua Mall 2: hoek Robert Mugabe Avenue/Jan Jonker Street, ten zuiden van de City in de wijk Suiderhof, ma.-vr. 9-21, za. 8-19, zo. 9-13, 16-19

uur. Het door ex-president Hifikepunye Pohamba geopende, 43.000 m² grote complex omvat meer dan 110 winkels, restaurants en koffiebars tot en met bioscopen en een Virgin Activefitnessstudio aan toe. De meeste grote winkels, zoals Woolworth, Edgars, Foschini, Markhams en Total Sports, zijn Zuid-Afrikaans. Voor reizigers een welkome afwisseling na de eenzaamheid van het binnenland.

Levensmiddelen – Wecke & Voigts Delimarkt: in het souterrain van het AVANI Windhoek Hotel 1, Gustav Voigts Centre, 129 Independence Ave. tel. 061 22 73 69, www.weckevoigts.com, ma.-vr. 9-18, za. 9-12 uur. Veel soorten brood, taarten en gebak, enorme keuze aan worsten, salades, wildsalami, diepvriesvlees (handig voor kampeersers met een koelkastje).

Bierspecialiteiten – Camelthorn Brewing Company 3: 76 Nickelstreet, Prosperita, tel. 061 320 43 33, www.camelthornbeer.com, Facebook: Camelthorn Beer. De naam is veelbetekenend: de kameeldoornboom, waarnaar de in 2009 opgerichte microbrouwerij

Camelthorn Brewing Company is vernoemd, doorstaat zelfs de ernstigste droogteperiodes. Daarop zinspeelt de reclameleus 'Doorsta je droogte, neem een Camelthorn'. In veel cafés en hotels in Namibië worden de inmiddels drie verschillende Camelthornbieren geschonken.

Kunstnijverheid uit heel Namibië – Namibië Craft Centre 20: zie blz. 126.

Uitgaan

Livemuziek – Warehouse Theatre 1: 45 Tal St., tel. 061 40 22 53, www.warehousetheatre.com.na, Facebook: Warehouse Theatre Windhoek, ma.-za. 16-2 uur. Gezellig evenementencomplex in een oude brouwerij/pakhuis. Bruisende sfeer. Rockconcerten, vaak met livebands van Namibische bodem. Het café **Boiler Room** heeft behalve bier ook een aantal hartige gerechten op de kaart.

Agenda

Enjando Street Festival: sinds 1990 wordt in een weekend in maart in Windhoek het Enjandostraatfeest gehouden. De voor verkeer afgesloten Independence Avenue wordt dan een podium voor dansgroepen en muzikanten. Enjando is Herero voor 'spelen'.

Windhoek Karneval: elk jaar in de laatste week van april en de eerste week van mei wordt in Windhoek carnaval gevierd volgens de Duitse traditie, onder het motto 'Windhoek, wie es singt und lacht'. Het feest is verschoven naar april/mei, omdat het hier in februari te heet is. Prins en Prinses Carnaval trekken al snoepjes strooiend door Independence Avenue (www.windhoek-karneval.com).

Oktoberfest: in oktober (zie voor de precieze data de website van de SKW) vindt het jaarlijks terugkerende Oktoberfest plaats, dat evenals het Windhoek Karneval wordt georganiseerd door de **Sport Klub Windhoek** (SKW, 6 Bohr St., tel. 061 22 27 32, www.skw.com.na, Facebook: Oktoberfest Namibia). Het clubterrein is het kloppend hart van het feest. Er spelen blaaskapellen, het bier vloeit rijkelijk en de braadworsten sissen op de grill. *Dirndls* en *Lederhosen* horen er helemaal bij.

Vervoer

Vliegtuig: de luchthaven van Windhoek, **Hosea Kutako International Airport**, ligt vanwege de bergachtige omgeving 45 km ten noordoosten van de hoofdstad. Er staan weliswaar taxi's bij de luchthaven, maar een van de pendelbussen (circa N\$ 200 voor een ritje naar het centrum) verdient de voorkeur. Gereserveerde huurauto's kunnen hier worden afgehaald. Lodge- en hotelgasten worden doorgaans gratis afgehaald van de luchthaven (bij voorkeur gelijktijdig met je boeking regelen). Een tweede luchthaven, **Eros Airport** voor binnenlandse vluchten, ligt in de stad.

Regelmatige vluchten met **Air Namibia** (tel. 061 299 63 33, www.airnamibia.com.na) van Windhoek naar Swakopmund, Tsumeb, Lüderitz, Walvis Bay, Katima Mulilo en Rundu; van Windhoek International Airport gaat er één keer per week een non-stopvlucht met Air Namibia naar Victoria Falls, een paar keer per week is er bovendien een vlucht met tussenstop in Katima Mulilo.

Trein: van Windhoek rijden treinen naar Swakopmund en Walvis Bay (dag. behalve za.). Andere regelmatig bediende bestemmingen zijn Tsumeb en Keetmanshoop (3 x per week). Inlichtingen en reserveringen: **TransNamib Rail Central Reservations**, tel. 061 298 20 32. Sinds april 1998 rijdt over de oude Duitse spoorlijn tussen Windhoek en Swakopmund de luxeuze **Desert Express** (tel. 061 298 26 00, www.namibiareervations.com/dx.html). De trein doet er 24 uur over, slapen en eten doe je aan boord (zie Thema blz. 142).

Bus: met de **Intercap Mainliner** (tel. 061 22 78 47, www.intercape.co.za) rijdt je van Kaapstad via Keetmanshoop naar Windhoek en Walvis Bay en weer terug. Ook de **Ekono Liner** (tel. 061 23 69 46) doet tijdens zijn reis naar Kaapstad Windhoek en andere belangrijke plaatsen in Namibië aan.

Eenmaal per week rijdt een bus van Windhoek naar Victoria Falls, waarbij een tussenstop wordt gemaakt in de plaatsen Tsumeb, Rundu en Katima Mulilo. Inlichtingen en reserveringen: Vic Falls-Windhoek Coach, tel. 061 22 28 73.

Voor stevige gerechten en versgetapt bier ga je naar Joe's Beerhouse

Tip

OVERNACHTEN IN LE MIRAGE

Aan de horizon doemen de machtige rode zandduinen van Sossusvlei op – het hart van het Namib-Naukluft Park. Wat dan links van de onverharde weg van Wolwedans naar Sesriem in de hete lucht schittert, is echter geen fata morgana, hoewel het okerleurige bouwwerk aandoet als een Moors vestingcomplex. We hebben hier te maken met **Le Mirage** 3, een van de ongewoonste overnachtingsmogelijkheden in Namibië. De kamers zijn ruim, met hoge plafonds, luchtig en in aardtonen gehouden. De douche is zo groot dat twee personen er gemakkelijk tegelijk in kunnen – of vier goede vrienden. Van de mانشoge vensters heb je een eindeloos uitzicht over de

woestijn. Je bent hier in een prachtige lodge, met een groot zwembad op een met gras begroeide binnenplaats. Hoogtepunt van Le Mirage is het wellnesscentrum. Gasten trekken op hun kamer hun zachte, wollige badjas aan en begeven zich naar de wellnessruimte, die op een Romeins badhuis lijkt. Rustgevende muziek en verrukkelijke aromatherapiegeuren laten al bij binnentreden een weldadig gevoel van ontspanning over de gast komen. Het vijfgangendiner dat 's avonds wordt bereid is goed, zeker als je bedenkt hoe afgelegen deze plek is. Het eten wordt opgediend in de stijlvolle eetzaal of op het terras.

Le Mirage Desert Lodge & Spa lijkt op een Moorse woestijnvesting

Van Le Mirage uit kun je een bezoek brengen aan de zandduinen van Sossusvlei en woestijntochten per quad ondernemen. Ook ritten te paard zijn mogelijk, en ballonvaarten niet te vergeten.

Opmerking: net als andere accommodaties in Namibië reageert Le Mirage sterk op verandering van management. De auteur heeft bij zijn bezoeken aan de lodge zowel

vijfsterrenervaringen als teleurstellingen beleefd, bijvoorbeeld met onverschillig bereid eten, slecht uitgevoerde massages en het ontbreken van airconditioning in de kamers.

Le Mirage Desert Lodge & Spa: 21 km ten zuiden van Sesriem aan de C 27, tel. 063 68 30 19, www.mirage-lodge.com. 2 pk met volpension vanaf N\$ 4210.

geparkeerd. Na een welkomstdrankje om het stof van de rit weg te spoelen gaat de tocht per Land Rover verder door het rotsige, zanderige duingebied, waar luxetenten met ligbad, houten terrassen en een bijna onvoorstelbaar uitzicht klaar staan. In het natuurreservaat biedt **The Wolwedans Collection** 2 verschillende accommodatiemogelijkheden en activiteiten aan (zie blz. 205). Wolwedans is een Afrikaans woord en betekent 'waar de wolven dansen'. De naam vindt zijn oorsprong in het feit dat de eerste kolonisten hyena's voor wolven hielden en *wolw* sindsdien hyena betekent.

In het Europese voorjaar is het hier herfst en kan het behoorlijk koud worden. De bergketens zijn dan 's morgens soms bedekt met een laagje sneeuw, wat een haast surrealistisch beeld oplevert: boven in de lucht de diepblauwe hemel, dan witte sneeuw op donkerbruine bergen, strogeel gras op de vlakte en dieprood duinzand op de voorgrond.

De voormalige karakoelschappenboerderij ligt in het NamibRand Nature Reserve, aan de oostgrens van het Namib-Naukluft Park. Het hele gebied wordt beheerd door een vereniging van landbezitters, een systeem van natuurbeheer dat ook wordt toegepast in de regio Timbavati ten westen van het Zuid-Afrikaanse Kruger National Park. Boerderijen die door de droogte onrendabel zijn geworden, worden opgekocht en aan de natuur overgelaten. In de afgelopen jaren hebben de meeste boeren ontdekt dat er meer geld valt te verdienen met het behoud van de natuur dan met de scha-

penteeft. Ze verkopen hun voorheen waardevolle land aan de NamibRandstichting, die zijn reservaat op deze manier steeds een beetje kan uitbreiden.

Duurzaam toerisme

Wolwedans is de absolute pionier op het gebied van duurzaam toerisme. Omdat de staat activiteiten tot behoud van het milieu niet ondersteunt, moet alles particulier worden gefinancierd. Het hart van het geheel is een € 400.000 kostende zonne-energiecentrale met enorme accu's in een geklimatiseerde ruimte, die wel het Starship Enterprise op een onbewoonde planeet lijkt. In kassen wordt het overgrote deel van de in de lodges benodigde kruiden, sla en groenten geteeld. Een varken draagt zorg voor het keukenafval. Bezoekers kunnen een rondleiding langs de installaties krijgen en zodoende een interessante blik achter de schermen van deze model-ecolodge werpen.

Onderweg in het natuurreservaat

Af en toe zijn oryxen (spiesbokken), het nationale dier van Namibië, te zien. Met hun lange spitse hoorns zijn ze uiterst weerbaar, wat veel roofdieren en jagers al tot hun schade hebben ontdekt, want in tegenstelling tot andere antilopen valt een gewonde spiesbok aan. Er zijn gevallen bekend dat een aangeschoten oryx kennelijk voor dood op de grond lag, de jager naderbij kwam en het dier al zijn krachten verzamelde voor een laatste aanval. De